

Félag kennara og stjórnenda í tónlistarskólum
Samtök tónlistarskóla í Reykjavík

Reykjavík, 20. maí 2015

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

791. mál

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingar á ýmsum lögum vegna samkomulags milli ríkis og sveitarfélaga um eflingu tónlistarnáms (vinnuskjal 15.05.2015).

Eins og kemur fram í greinargerð með framangreindu lagafrumvarpi felur frumvarpið í sér framlengingu, með einni breytingu, á lögum um breytingar á ýmsum lögum vegna samkomulags milli ríkis og sveitarfélaga um eflingu tónlistarnáms, nr. 180/2011, sem síðast voru framlengd árið 2014 með samþykkt laga nr. 56/2014.

Þá kemur fram að á grundvelli heimildar í fjárlögum fyrir árið 2015 hefur ríkissjóður greitt mánaðarlegt framlag til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga til að standa straum af kennslukostnaði sem samkomulag ríkis og sveitarfélaga tekur til. Fjárheimildin var upphaflega 480 m.kr. en er nú 520 m.kr.

Sú breyting er nú gerð að 30 m.kr. framlag ríkisins til Varasjóðs húsnæðismála er felld niður. Samsvarandi fjárhæð er þess í stað varið til þess að stuðla að lausn á bráðavanda tónlistarskóla sem kenna nemendum sem stunda nám að loknu framhaldsprófi. Hér teljum við að um misritun sé að ræða þar sem á fundum aðila um málið hefur verið talað um að þessir tilteknu fjármunir muni koma til móts við fjárhagsvanda vegna nemenda í miðnámi í söng eða í framhaldsnámi í hljóðfæra- og söngnámi.

Inntak samkomulags ríkis og sveitarfélaga um eflingu tónlistarnáms, undirritað 13. maí 2011, fól í sér jákvæð, framsækin markmið sbr. eftirfarandi úr fréttatilkynningu ríkis og sveitarfélaga við undirritun samkomulags aðila:

„Felur aðkoma ríkisins í sér að framlög til málaflokksins aukast um allt að 250 m.kr. á ári og að sveitarfélögin tryggja að nemendur geti stundað nám sitt án tillits til búsetu.“ Þá skyldu sett ný lög um tónlistarskóla.

1) Ágreiningur um túlkun samkomulagsins orsök uppsafnaðs fjárhagsvanda

Ólík túlkun ríkis og sveitarfélaga á samkomulagi aðila um eflingu tónlistarnáms hefur valdið því að við framkvæmd samkomulagsins hefur það viðgengist að lögum um fjárhagslegan stuðning við tónlistarskóla nr. 75/1985 hefur í reynd verið kippt úr sambandi. Þessi staða er óviðunandi fyrir alla aðila, bæði þá sem að samkomulaginu standa og þá sem undir það heyra.

2) Samþykkt lagafrumvarps þessa getur komið í veg fyrir gjaldþrot tónlistarskóla

Um leið og undirritaðir telja samþykkt lagafrumvarps þess sem hér um ræðir forsendu þess að tónlistarskólar, sem nú þegar eru tæknilega gjaldþrota, fari ekki í þrot, þá teljum við afar brýnt að eftirfarandi atriðum verði haldið til haga svo viðunandi heildarlaun náist í málinu.

3) Samkomulag um heildarlausn – samstarf og vönduð vinnubrögð lykilatriði

Í greinargerð með umræddu lagafrumvarpi er tiltekið að unnið sé að því að ná samkomulagi milli sveitarfélaga, tónlistarskóla í Reykjavík og ríkisins um heildstæða lausn á fjárhagsvanda einkarekinna tónlistarskóla í Reykjavík.

Tónlistarskólar í Reykjavík hafa lagt áherslu á eftirfarandi atriði á fundum sem haldnir hafa verið vegna framangreinds samkomulags en án þess samkomulags er aðeins hálfur björninn unninn.

a) Samþykkt lagafrumvarps nauðsynlegt fyrsta skref

Samþykkt lagafrumvarps þessa hefur lykil þýðingu, sem fyrsta skref, fyrir áframhaldandi vinnu aðila að heildarlausn.

b) Fjárframlög sem rætt er um í tillögu að samkomulagi að heildarlausn séu skýrt sett fram

Mikilvægt er að um þau fjárframlög sem tilgreind eru í tillögu að samkomulagi milli ríkis, Reykjavíkurborgar og Sambands íslenskra sveitarfélaga og Samtaka tónlistarskóla í Reykjavík (STÍR), með fyrirvara um samþykki borgarráðs og alþingis eftir því sem við á, leiki ekki vafi. Að upphæðir séu gagnsæjar og settar fram með sambærilegum hætti hjá öllum aðilum.

c) Samstarf við úrvinnslu - lykilatriði

Að því gefnu að samkomulag náist leggja tónlistarskólarnir á það ríka áherslu að vinna við útfærslu og forsendur sem lagðar verði til grundvallar við skiptingu fjármagns verði mótaðar í samstarfi við Samtök tónlistarskólanna í Reykjavík og þeirri vinnu verði sett tímamörk svo niðurstöður liggi fyrir í tíma svo tónlistarskólar geti skipulagt næsta skólaár.

d) Tónlistarskólar gjaldi ekki fyrir vankanta á samkomulagi ríkis og sveitarfélaga

Í greinargerð með lagafrumvarpi því sem um ræðir kemur fram, á bls. 3, að í tengslum við vinnu aðila að heildarlausn sé „*gert ráð fyrir að óháður aðili verði fenginn til að gera úttekt á rekstrarhæfi tónlistarskóla í Reykjavík, jafnframt því sem borgin er tilbúin að veita skólunum fjármála- og rekstrarráðgjöf.*“

Tónlistarskólarnir leggja á það áherslu að mat á rekstrarhæfi tónlistarskóla undanskilji rekstrarvanda sem rekja má til samkomulags ríkis og sveitarfélaga um eflingu tónlistarnáms framkvæmdar sem leitt hefur til þess að skólarnir hafa ekki fengið það fjármagn sem þeim ber skv. lögum um fjárhagslegan stuðning við tónlistarskóla nr. 75/1984 til greiðslu launakostnaðar.

e) Rekstrarumhverfi og forsendur næsta skólaárs verður að skýra m.a. með tilliti til hver ber ábyrgð á kostnaðarauka tengdum kjarasamningum

Tónlistarskólarnir leggja á það ríka áherslu að aðilar samkomulags um eflingu tónlistarnáms taki til skoðunar fyrir 1. september 2015 hvernig kostnaði vegna kjarasamninga sem gerðir verða á gildistíma samkomulagsins verði skipt á milli aðila. Taka verður af allan vafa um það hvernig fjármagna eigi þær umsömdu launahækkanir sem lenda á skólunum.

Ágreiningur ríkis og sveitarfélaga um túlkun og framkvæmd samkomulags aðila um eflingu tónlistarnáms hefur leitt til þess að tónlistarskólar í Reykjavík standa nú frammi fyrir uppsöfnuðum fjárhagsvanda tilkomnum á gildistíma samkomulagsins.

Það er einlæg von undirritaðra að ríki og sveitarfélög hefji vinnu hið fyrsta við að laga þá vankanta sem enn blasa við auk þess að koma málum í viðundandi farveg svo koma megi í veg fyrir frekari skaða á kerfi tónlistarskóla á Íslandi.

Undirritaðir vilja ítreka það hér að það er þeirra mat að fyrsta skrefið og forsenda þess að takast megi að koma málefnum tónlistarskólanna í réttan farveg er að umrætt lagafrumvarp verði samþykkt af Alþingi.

Virðingarfyllst,

F.h. Samtaka tónlistarskóla í Reykjavík
Vilberg Viggósson, formaður

F.h. Félags kennara og stjórnenda í tónlistarskólum
Sigrún Grendal, formaður

Viðauki við samkomulag um eflingu tónlistarnáms og um tímabundna breytingu á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga

Mennta- og menningarmálaráðuneytið, f.h. ríkissjóðs, og Samband íslenskra sveitarfélaga gera með sér svofelldan viðauka við samkomulag frá 13. maí 2011 um eflingu tónlistarnáms og jöfnun á aðstöðumun nemenda til tónlistarnáms og samkomulag frá 5. október 2011 um tímabundna breytingu á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga.

1. Aðilar eru sammála um að framlengja gildistíma samkomulags um eflingu tónlistarnáms og jöfnun á aðstöðumun nemenda til tónlistarnáms, sem undirritað var 13. maí 2011, til 31. desember 2014.
2. Jafnhliða framlengist gildistími samkomulags milli ríkisins og Sambands íslenskra sveitarfélaga um tímabundna breytingu á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga, frá 5. október 2011, til jafnlangs tíma, þ.e. til 31. desember 2014, með þeim breytingum sem tilgreindar eru í 5. tl. þessa viðauka.
3. Aðilar eru sammála um að á gildistíma viðauka þessa verði unnið að lokafrágangi frumvarps til laga um tónlistarskóla. Markmið frumvarpsins er að setja heildstæðan lagaramma um starfsemi tónlistarskóla og framtíðarskipan fjárhagslegra samskipta milli ríkis og sveitarfélaga á sviði tónlistarfræðslu.
4. Gengið er út frá þeirri forsendu að framlag til tónlistarfræðslu verði 520 m.kr. á ársgrundvelli á gildistíma viðauka þessa og taka mánaðarlegar greiðslur mið af því, þ.e. frá 1. september 2013 til 31. desember 2014. Ekki verður um frekari framlög að ræða úr ríkissjóði á gildistíma samkomulagsins en tilgreind eru hér að framan. Ríkissjóður greiðir framlagið til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga, sem útdeilst til sveitarfélaga í samræmi við b-lið 2. gr. samkomulagsins. Samband íslenskra sveitarfélaga annast, í samvinnu við Jöfnunarsjóð sveitarfélaga, eftirlit með umfangi verkefnisins.
5. Sveitarfélög skuldbinda sig áfram til að standa tímabundið straum af verkefnum frá ríkinu og er miðað við að fjárhæðin nemi áfram 230 m.kr. á ársgrundvelli. Mennta- og menningarmálaráðherra mun á grundvelli þess samkomulags leggja fram sem fyrst frumvarp til laga um tímabundna framlengingu á gildistíma laga nr. 180/2011, um breytingar á ýmsum lögum vegna samkomulags milli ríkis og sveitarfélaga um eflingu tónlistarnáms. Miðað er við að framlög sveitarfélaga renni til eftirfarandi verkefna á árinu 2014 (fjárhæðir eru í milljónum króna):

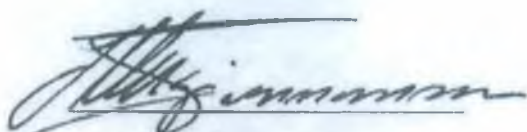

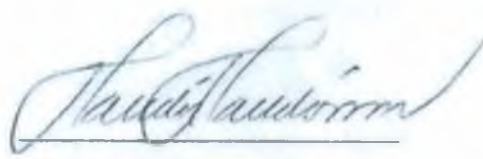
a. Tölvumiðstöð fatlaðra	8,9
b. Endurmenntunarsjóður grunnskóla	44,6
c. Námsgagnasjóður	54,0
d. Sumardvalarheimili í Reykjadal	29,2
e. Vistheimilið Bjarg	63,3
f. Varasjóður húsnæðismála	30,0
Samtals	230,0 m.kr.

Reykjavík, 5. mars 2014

Mennta- og menningarmálaráðherra

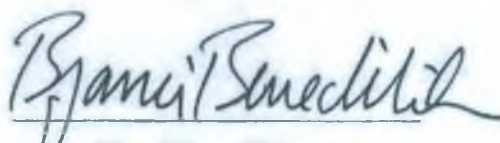
F.h. Sambands íslenskra sveitarfélaga

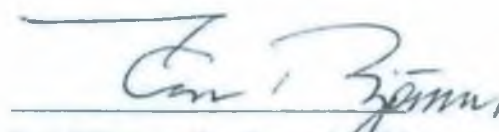

Illugi Gunnarsson

Halldór Halldórsson formaður

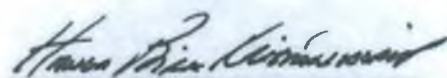
Fjármála- og efnahagsráðherra

F.h. Sambands íslenskra sveitarfélaga

Bjarni Benediktsson

Karl Björnsson framkvæmdastjóri

Innanríkisráðherra

Hanna Birna Kristjánsdóttir

- **Tillaga að samkomulagi milli ríkis, Reykjavíkurborgar og Sambands íslenskra sveitarfélaga og Samtaka tónlistarskóla í Reykjavík (STÍR), með fyrirvara um samþykki borgarráðs og alþingis eftir því sem við á.**
 - Drög að samkomulaginu fylgja hér að neðan, ath. að það er svartlitaði textinn sem um ræðir.
- **Samtök tónlistarskóla í Reykjavík lögðu fram óskir um breytingar á tillögu að drögum að samkomulagi framangreindra aðila, sem unnið er að samhliða lagafrumvarpi um eflingu tónlistarnáms sem nú er til umræðu.**
 - Breytingatillögur tónlistarskólanna eru rauðlitaðar í skjalinu / sendar 13.05.2015.
 - Reykjavíkurborg hafnaði öllum tillögum STÍR að breytingum án umræðu / sent 13.05.2015.

Samkomulag

Samkomulag milli ríkis, Reykjavíkurborgar og Sambands íslenskra sveitarfélaga og samtök tónlistarskóla STÍR— með fyrirvara um samþykki borgarráðs og alþingis eftir því sem við á. Fáist ekki samþykki fyrir einhverjum af þeim framlögum sem hér eru tilgreind falla niður þau framlög sem á eftir þeim koma og verði þá tafarlaust teknar upp viðræður allra aðila.

1. Tónlistarskólar falla frá málshöfðun og kröfum gagnvart Reykjavíkurborg á meðan aðilar freista þess að leysa málin með samkomulagi. **Hafi aðilar ekki náð niðurstöðu/samkomulagi um skiptingu fjárframlaga sem tilgreind eru í þessu samkomulagi fyrir 1. ágúst 2015 eru tónlistarskólar óbundnir af þessum lið.**
2. Reykjavíkurborg leggur tónlistarskólum í Reykjavík til **30 mkr** aukaframlag á vorönn 2015 vegna reykvískra nemenda á miðstigi í söngnámi og framhaldsstigi í söng og hljóðfæraleik. Þetta aukaframlag er háð samþykki borgarstjórnar. **Útfærsla og forsendur sem lagðar verði til grundvallar við skiptingu fjármagnsins verði mótaðar í samstarfi við STÍR.**
3. Ríki leggur tónlistarskólum til **30 mkr** í aukaframlag á vorönn 2015 til að mæta kostnaði vegna nemenda í námi eftir framhaldsstig („4. stig“). **Útfærsla og forsendur sem lagðar verði til grundvallar við skiptingu fjármagnsins verði mótaðar í samstarfi við STÍR.**
4. Jöfnunarsjóður breytir reglum sínum með gildistöku frá og með haustönn 2015 með það fyrir augum að færa fyrirkomulag fjárframlaga vegna nemenda á miðstigi í söngnámi og framhaldsstigi í söng og hljóðfæraleik að því sem tíðkast hjá framhaldsskólum ríkisins, miði framlög við fjárveitingar fyrra árs og haldi þeim óbreyttum þótt nemendum fækki og kennslumagn lækki um allt að 10%.
5. Gerð verði rekstrarúttekt á tónlistarskólum í Reykjavík af óháðum fagaðila til að meta rekstrarhæfi þeirra. Vinna við þetta hefst þegar í vor (júní). Tónlistarskólar sem ekki standast kröfur um rekstrarhæfi geta ekki vænst frekari fjárstuðnings miðað við óbreytt rekstrarfyrirkomulag. Reykjavíkurborg mun bjóða fram fjármála- og rekstrarráðgjöf ef þess er óskað. **Við mat á rekstrarhæfi tónlistarskóla verði undanskilinn rekstrarvandi sem rekja má til samkomulags ríkis og sveitarfélaga um eflingu tónlistarnáms (maí 2011).**
6. Reykjavíkurborg leggi tónlistarskólum í Reykjavík til ~~allt að~~ **30 mkr** aukaframlag á haustönn 2015 að frádreginni fyrirframgreiðslu sem tónlistarskólarnir hafa þegar fengið á árinu vegna reykvískra nemenda á miðstigi í söngnámi og framhaldsstigi í söng og hljóðfæraleik. Þetta aukaframlag er háð samþykki borgarstjórnar. **Útfærsla og forsendur sem lagðar verði til grundvallar við skiptingu fjármagnsins verði mótaðar í samstarfi við STÍR.**

7. Reykjavíkurborg leggi tónlistarskólum í Reykjavík til ~~allt að~~ **30 mkr** aukaframlag á haustönn 2015 vegna reykvískra nemenda á miðstigi í söngnámi og framhaldsstigi í söng og hljóðfæraleik. Þetta aukaframlag er háð samþykki borgarstjórnar. (viðbót frá fyrri tillögum og fjármagnað í tengslum við uppgjör grunnnámssamninga). **Útfærsla og forsendur sem lagðar verði til grundvallar við skiptingu fjármagnsins verði mótaðar í samstarfi við STÍR.**

8. Ríki/JS leggur fram **30 mkr** aukaframlag á haustönn 2015 vegna nemenda á miðstigi í söngnámi og framhaldsstigi í söng og hljóðfæraleik sem skiptist eftir kennslumagni. Þetta aukaframlag er háð samþykki á aukafjárlögum. **Útfærsla og forsendur sem lagðar verði til grundvallar við skiptingu fjármagnsins verði mótaðar í samstarfi við STÍR.**

9. Ríki/JS leggi tónlistarskólum til **30 mkr** í aukaframlag á haustönn 2015 til að mæta kostnaði vegna nemenda í námi eftir framhaldsstig („4. stig“). Þetta aukaframlag er háð samþykki á aukafjárlögum. **Útfærsla og forsendur sem lagðar verði til grundvallar við skiptingu fjármagnsins verði mótaðar í samstarfi við STÍR.**

10. Ríki, Reykjavíkurborg og Samband íslenskra sveitarfélaga setji niður með Samtökum tónlistarskóla í Reykjavík samstarfs- og viðræðuáætlun um framtíðarskipan tónlistarkennslu í borginni sem skili tillögum fyrir 1. febrúar 2016.

11. Ríki og Reykjavíkurborg eru tilbúin að skoða að áðurnefndar breytingar á framlögum til tónlistarskóla í liðum 2 og 3 taki til alls skólaársins 2015-2016. Gera verður fyrirvara á þessum lið gagnvart fjárlögum og fjárhagsáætlun Reykjavíkurborgar vegna 2016.

12. Samkomulag þetta gildir til eins árs, þ.e. 1. júní 2015 til 1. júní 2016 **að því gefnu að fjárframlög skv. lið 11 gangi eftir. Að öðrum kosti lýkur gildistíma samkomulagsins 1. janúar 2016.**

13. Ríki, Reykjavíkurborg og Samband íslenskra sveitarfélaga taki til skoðunar fyrir 1. september 2015 hvernig kostnaði vegna kjarasamninga sem gerðir verða á gildistíma samkomulagsins verði skipt á milli aðila.

Verði af málshöfðun á hendur Reykjavíkurborg af hendi tónlistarskólanna eftir gildistíma samkomulags þessa vegna fjárframlaga Reykjavíkurborgar til tónlistarskólana, þá munu öll aukaframlög, lán eða aðrar fyrirgreiðslur vegna kennslu- og stjórnunarkostnaðar á gildistíma samkomulagsins frá upphafi til lokadags koma til frádráttar þeim kröfum og vera hluti af allsherjaruppgjöri.

Reykjavík 12.mái 2015